

หลักสำคัญสำหรับการเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที

The principles of being pit musician in musical theatre.

นเรศรชัฐ อดุงการ¹

จักรพันธ์ ชัยยะ²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง หลักสำคัญสำหรับการเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอหลักสำคัญสำหรับการทำหน้าที่เป็นนักดนตรีในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีหรือนักดนตรีในวง “พิตออร์เคสตรา” (Pit Orchestra) ซึ่งมีความแตกต่างจากการบรรเลงในวงซิมโฟนีออร์เคสตราปกติหรือวงดุริยางค์เครื่องลมทั่วไปและมีลักษณะพิเศษเฉพาะทั้งในด้านของการเตรียมตัวก่อนการแสดงและในการแสดง ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทความเอกสารที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ พร้อมทั้งได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิทยากร นักดนตรีผู้เชี่ยวชาญและการเข้าเก็บข้อมูลจากการมีส่วนร่วมในการแสดงละครเวทีจริง ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักสำคัญเพื่อให้ให้นักดนตรีที่สนใจได้ศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการทำหน้าที่เป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที ซึ่งมีทั้งหมด 5 ประการดังนี้ ประการแรก “ทำการบ้านมาก่อนเสมอ” ประการที่ 2 “เป็นนักดนตรีที่ดี” ประการที่ 3 “อดทนและมีวินัย” ประการที่ 4 “ควรมีตัวสำรอง” และประการสุดท้ายคือ “เตรียมพร้อมสำหรับทุกสถานการณ์” ซึ่งนอกจากหลักสำคัญ 5 ประการนี้ อาจมีสิ่งอื่น ๆ ที่ควรให้ความสำคัญเพิ่มเติมโดยขึ้นอยู่กับลักษณะและรูปแบบของการแสดง การจัดการด้านดนตรีหรือระดับความสามารถและความเป็นมืออาชีพทั้งของนักแสดง นักดนตรีและทีมงานการจัดการแสดงด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: หลักสำคัญ / นักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที / การแสดงละครเวที

¹อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

²อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

Abstract

The main purpose of this article was to guide and inform musicians and others who been interested in playing in pit orchestra or musical theatre. The authors have researched and participated in many performances for collecting information and interviewing some experts who's involve in musical production such as conductors, musicians and musical directors to make the conclusion for a preparation which can help other musicians to learn and prepare themselves before their audition or their performance. The conclusion was divided to 5 sections, starts with "Always do your homework" and "Be a good musician". "Be patient and disciplined" are the third which are one of the most important things that musicians need. "Prepare for a sub" or "Substitution needed" is the fourth section, this will be a very important thing for a very long period performance. The final section of the principles, "Be ready for all circumstances" or "Be awareness", is a fine habit for not only pit musician but all musicians. There're still other things that could be important for musical performance, but it's up to different skilled musicians, level of the orchestra and various kind of the performances.

Keywords: Principle; Pit Musician; Musical Theatre

บทนำ

บทความวิชาการบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอหลักสำคัญสำหรับการทำหน้าที่เป็นนักดนตรีในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีหรือนักดนตรีในวง “พิตออร์เคสตรา” (Pit Orchestra) ซึ่งมีความแตกต่างจากการบรรเลงในวงซิมโฟนีออร์เคสตราปกติหรือวงดุริยางค์เครื่องลมทั่วไปและมีลักษณะพิเศษเฉพาะทั้งในด้านของการเตรียมตัวก่อนการแสดงและในการแสดงจริง ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทความเอกสารที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ พร้อมทั้งได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิทยากร นักดนตรีผู้เชี่ยวชาญและการเข้าเก็บข้อมูลจากการมีส่วนร่วมในการแสดงละครเวทีจริง ซึ่งผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมการแสดงละครเวทีในฐานะนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีซึ่งจัดการแสดงขึ้นโดยมูลนิธิวงดุริยางค์เยาวชนเชียงใหม่ร่วมกับโรงเรียนการแสดงกาดเอ็รียเตอร์ทั้งหมด 4 เรื่องคือ “เห็นแก่ลูก” “อิน-จัน เดอร์มิวสิกคัล” “จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า” และ “เสื่อ ผืน หมอน ไบ” ณ โรงละครกาดเอ็รียเตอร์ ศูนย์การค้ากาดสวนแก้วจังหวัดเชียงใหม่ โดยหลังจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งหมด ผู้เขียนได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและการเข้าไปมีส่วนร่วมออกมาเป็นหลักสำคัญ 5 ประการสำหรับนักดนตรีทุกคนสำหรับการเตรียมความพร้อมและคำนึงถึงเมื่อได้รับโอกาสให้ทำหน้าที่เป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีเพื่อให้การแสดงละครเวทีนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างถูกต้องซึ่งมีความแตกต่างจากการบรรเลงในวงออร์เคสตราปกติทั่วไป

“พิตออร์เคสตรา” (Pit Orchestra) เป็นวงออร์เคสตราชนิดหนึ่งซึ่งบรรเลงสนับสนุนการแสดงละครเวที การแสดงโอเปร่าและการแสดงบัลเลต์หรือการแสดงอื่น ๆ ที่ต้องการใช้การบรรเลงดนตรีสดประกอบการแสดง โดยวงพิตออร์เคสตราจะนั่งบรรเลงใน “หลุมวงดุริยางค์” (Orchestra pit) ซึ่งเป็นหลุมที่อยู่ส่วนหน้าของเวทีในโรงละครภายใต้การนำวงของวิทยากรซึ่งจะสามารถนำวงออร์เคสตราและการแสดงบนเวทีไปได้พร้อม ๆ กัน พิตออร์เคสตราโดยทั่วไปจะมีขนาดและจำนวนนักดนตรีมากขึ้นอยู่กับระดับความซับซ้อนและความหลากหลายของบทประพันธ์ ตัวอย่างเช่น ละครเวทีเรื่อง “West Side Story” ผลงานการประพันธ์ของ Sid Ramin และ Irwin Kostal ซึ่งเป็นละครที่มีชื่อเสียงอย่างมากในอดีตและปัจจุบันใช้นักดนตรีในการแสดงทั้งหมดประมาณ 31 คน ละครเรื่อง “The Phantom of the opera” ใช้นักดนตรีทั้งหมด 27 คน ในขณะที่ในอดีตอุปรากรเรื่อง “The Flying Dutchman” บทประพันธ์ของ Richard Wagner ใช้นักดนตรีทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 60 คน

ภาพที่ 1 ออร์เคสตราพิตและวงพิตออร์เคสตราภายใน Bayreuth Festival Theatre

ที่มา: <http://www.talkclassical.com/37401-historical-wagner-recordings-35.html>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2561

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่านอกเหนือจากความแตกต่างของบทประพันธ์แล้วยังคงมีเรื่องของการลงทุนและงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย เนื่องจากในอดีต ริชาร์ด วากเนอร์ (Richard Wagner) นักประพันธ์ชาวเยอรมันที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากชนชั้นนำในสังคม ทำให้การทุ่มเงินและงบประมาณในการแสดงในแต่ละครั้งสามารถทำได้เต็มที่มากยิ่งขึ้น แตกต่างจากในปัจจุบันที่ความนิยมในตัวอุปรากรและการแสดงละครเวทีนั้นลดน้อยลง ส่งผลให้การจัดการแสดงในแต่ละครั้งผู้จึงต้องพิจารณาการจัดการให้ประหยัดงบประมาณในทุก ๆ ด้าน โดยในด้านดนตรีจะพบว่า การบรรเลงดนตรีของวงพิตออร์เคสตราในปัจจุบันนั้นจะใช้นักดนตรีไม่เกิน 25 ถึง 30 คน ยิ่งไปกว่านั้น ในการประพันธ์บทเพลงสำหรับการสร้างละครเวทีบางเรื่อง ได้มีการนำ “กลุ่มเครื่องจังหวะ” (Rhythm Section) เข้ามาบรรเลงกำหนดจังหวะและเพื่อให้เข้ากับบทประพันธ์ที่มีเรื่องราวอยู่ในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นของดนตรีสมัยนิยม

ภาพที่ 2 ออร์เคสตราพิทและวงพิทออร์เคสตราภายในโรงละครภาคสวนแก้วระหว่างการฝึกซ้อมละครเวที เรื่อง “เสื่อ ผืน หมอน ไบ”

ที่มา: ถ่ายโดยผู้เขียน, 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560

จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อาจารย์สมัศร กาใจคำ วาทยกรประจำวงภาคเธียเตอร์พิทออร์เคสตราและการร่วมบรรเลงดนตรีประกอบการแสดงละครเวที พบว่าวงพิทออร์เคสตราที่ได้ทำการบรรเลงในการแสดงละครเวทีทั้ง 4 เรื่องของภาคเธียเตอร์นั้นใช้รูปแบบการจัดนักดนตรีโดยยึดกลุ่มเครื่องสายและกลุ่มเครื่องจังหวะเป็นหลัก โดยเครื่องสายประกอบไปด้วย ไวโอลิน เสียง 1 และเสียง 2 จำนวน 4 คน วิโอลาและเซลโล 3 รวมกัน 4 คน และกลุ่มเครื่องจังหวะ 5 คนคือ เปียโน คีย์บอร์ด กีตาร์ เบสไฟฟ้า และกลองชุด รวมทั้งหมด 13 คน จากนั้นจะเพิ่มเติมเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองตามความสมควรของบทเพลงโดยจะใช้เพียงเครื่องละ 1 ถึง 2 คนเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ละครเวทีเรื่อง “อิน จัน เดอร์มิลสิกัล” ใช้เครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองเครื่องละ 2 คนครบทุกเครื่อง ในขณะที่เรื่อง “เสื่อ ผืน หมอน ไบ” ใช้เพียงเครื่องละ 1 คนเท่านั้น ดังนั้นผู้เขียนจึงใคร่แนะนำเสนอหลักการสำคัญสำหรับการเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีโดยอ้างอิงข้อมูลหลักจากการบรรเลงของวงพิทออร์เคสตราที่มีการแสดงจริงในประเทศไทย ซึ่งจะมีลักษณะเป็นวงออร์เคสตราผสมกับกลุ่มเครื่องจังหวะและเป็นวงออร์เคสตราที่มีจำนวนนักดนตรีทั้งหมดประมาณ 15 ถึง 25 คน โดยในกลุ่มของเครื่องเป่าทั้งเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองจะยึดจำนวนนักดนตรีเครื่องละ 1 คนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถสรุปเป็น 5 ประการดังนี้

ประการที่ 1 “ทำการบ้านมาก่อนเสมอ”

การศึกษารายละเอียดของบทเพลงให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งก่อนการแสดงถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเป็นนักดนตรีที่ดีและถือว่าเป็นความรับผิดชอบหลักสำหรับนักดนตรีอาชีพพึงปฏิบัติ

โดยในส่วนของนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีนั้น นักดนตรีไม่เพียงแต่ทำการศึกษารายละเอียดของบทเพลง แต่ยังคงต้องทำการศึกษารายละเอียดของตัวบทประพันธ์อีกด้วย เช่นเดียวกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงอุปรากรและละครเวทีอื่น ๆ ที่นักดนตรีจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในตัวบทประพันธ์ เรื่องราวต่าง ๆ ของบทประพันธ์เพื่อให้สามารถบรรเลงบทเพลงได้อย่างถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนและผู้ประพันธ์บทเพลง อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้วาทยกรและเพื่อนร่วมงานสามารถทำงานได้ง่ายยิ่งขึ้นอีกด้วย เนื่องจากการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการแสดงนั้นโดยส่วนใหญ่ผู้แสดงจะทำการฝึกซ้อมการแสดง การตอบทและการร้องก่อนการแสดงจริงอย่างน้อย 1 ถึง 2 เดือนร่วมกับนักเปียโนหรือฝึกซ้อมร่วมกับไฟล์เสียง ตัวอย่างเช่นการฝึกซ้อมการแสดงละครเวทีของโรงละครภาคสวนแก้วทั้ง 4 เรื่อง ใช้วิธีการฝึกซ้อมร่วมกับไฟล์เสียงที่เปิดจากเครื่องเสียงตั้งแต่การฝึกตอบท ฝึกร้องเพลง จนกระทั่งการลงกำหนดจุดการแสดงต่าง ๆ ในพื้นที่เวทีและจึงเริ่มฝึกซ้อมกับวงพิทออร์เคสตราจริงเพียง 1 สัปดาห์ก่อนการแสดงจริงเพื่อเป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณในการจ้างนักดนตรี ด้วยเหตุนี้จึงพบว่า โอกาสในการฝึกซ้อมร่วมกันทั้งนักดนตรีและนักแสดงก่อนการแสดงจริงนั้นมีเวลาค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการฝึกซ้อมเตรียมตัวของนักดนตรีจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบละครเวที ประกอบกับระดับความยากของโน้ตที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้นนั้นอาจจะมีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถของนักดนตรีที่ต้องบรรเลงโน้ตให้ได้ อย่างถูกต้องและแม่นยำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักดนตรีเครื่องเป่าและเครื่องจังหวะที่มีจำนวนเพียงเครื่องละ 1 คน จึงต้องฝึกซ้อมให้เกิดความชำนาญและลดข้อผิดพลาดไม่ให้เกิดขึ้นขณะทำการแสดง

อีกหนึ่งผลดีที่เกิดจากการเตรียมพร้อมของนักดนตรีก็คือ การได้เรียนรู้บริบทแวดล้อมและโน้ตดนตรีในส่วนอื่น ๆ ของบทเพลง ประเด็นนี้ถือเป็นหลักสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นนักดนตรีที่ดีในการเล่นรวมวง (Ensemble) จากการเก็บข้อมูลของผู้เขียนพบว่า นักดนตรีสมัครเล่นส่วนใหญ่มักจะไม่ทำการฝึกซ้อมโน้ตของตนมาก่อนการฝึกซ้อมรวมวง โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการ “อ่านโน้ตทันควัน” (Sight Reading) ซึ่งจะประสบปัญหาในการอ่านและบรรเลงโน้ตที่มีความยากและทำทหายที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมไม่ได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเล่นรวมวงทำให้บทเพลงไม่สมบูรณ์และจะทำให้ให้นักดนตรีคนอื่น ๆ ต้องรอ โดยสิ่งที่พึงปฏิบัติคือการทำการบ้านมาก่อน ฝึกซ้อมโน้ตในส่วนที่ตนรับผิดชอบมาก่อนล่วงหน้า ซึ่งเมื่อมาฝึกซ้อมร่วมกันในการเล่นรวมวงก็จะสามารถใช้โอกาสนั้นในการฟังและศึกษาบริบทต่าง ๆ ทิศทาง อารมณ์ของบทเพลงได้โดยไม่ต้องวิตกกังวลต่อโน้ตในความรับผิดชอบของตนมากเกินไป ซึ่งถ้านักดนตรีสามารถปฏิบัติเช่นนี้ได้เป็นกิจวัตรก็จะเกิดความชำนาญและเกิดความมั่นใจซึ่งสามารถช่วยให้การบรรเลงของวงพิทออร์เคสตราทั้งพัฒนาขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่ 2 “เป็นนักดนตรีที่ดี”

“เป็นนักดนตรีที่ดี” ในที่นี้อาจมีขอบเขตความหมายที่ไม่ได้กว้างมากนัก เนื่องจากผู้เขียนมีความเห็นว่าอาชีพนักดนตรีไม่ได้มีความแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ ที่ควรยึดหลักความรับผิดชอบและการทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเป็นหลักพื้นฐานของการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อาทิ การรักษาเวลา การเคารพ

ของทุกสายอาชีพ ซึ่งในบทความนี้ ผู้เขียนมีความเห็นและนำเสนอองค์ความรู้ในส่วนที่เป็นหลักการเฉพาะของการเป็นนักดนตรีที่ดีในความหมายของการเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบละครเวทีที่สำคัญ ซึ่งจากการสัมภาษณ์และสืบค้นข้อมูลพบว่า การเป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีที่ดีนั้น นักดนตรีจะต้องมีทักษะและความสามารถเพิ่มเติมจากการเป็นนักดนตรีในวงออร์เคสตราทั่วไปอย่างน้อย 3 ทักษะ คือ

ทักษะแรกคือ “การเป็นผู้อ่านที่ดี” ทักษะการอ่านโน้ตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญพื้นฐานของการเป็นนักดนตรี โดยนักดนตรีอาชีพทุกคนจะต้องผ่านการเรียนและฝึกฝนการอ่านโน้ตมาเป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดความชำนาญ ซึ่งกรณีของการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีนั้น โน้ตส่วนใหญ่ที่ผู้ประพันธ์ประพันธ์ขึ้นนั้น มักจะเป็นต้นฉบับแรกและเป็นเค้าโครงของบทเพลงที่ยังไม่ได้ผ่านการบรรเลงร่วมกับนักแสดง ซึ่งย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนของเนื้อเรื่อง บทการแสดงหรือแม้แต่ตัวบทเพลง เพื่อให้การแสดงสามารถแสดงไปได้พร้อมกัน ซึ่งในหลายครั้งมักจะมีการปรับเปลี่ยนหรือลดดนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับบทของนักแสดง เช่น ในช่วงที่นักแสดงมีบทสนทนานั้น ผู้ประพันธ์มักจะใช้เทคนิคการประพันธ์ดนตรี “แบบเล่นคลอ” (Vamp) ให้บรรเลงบทเพลงวนซ้ำไปเรื่อย ๆ จนกว่าบทสนทนาของนักแสดงจะหมดลง ดังนั้นอาจจะมีการเพิ่มโน้ตดนตรีที่นักดนตรีไม่มีโอกาสฝึกซ้อมมาก่อนเข้าไปเพิ่มเติมและบางเครื่องดนตรีอาจต้องทำการ “บรรเลงด้นสด” (Improvisation) หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนท่วงทำนองหรือบันไดเสียงของทำนองฉบับล้นอีกด้วย ซึ่งถ้านักดนตรีขาดทักษะการอ่านโน้ตแล้ว ย่อมส่งผลให้ไม่สามารถบรรเลงบทเพลงนั้นได้และจะทำให้เกิดปัญหาในการบรรเลงรวมวงกับนักดนตรีคนอื่นทันที

ทักษะที่สองคือ “ควรเป็นนักจดมากกว่าการเป็นนักจำ” ซึ่งหมายถึง นักดนตรีควรสร้างนิสัยนักจดบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ที่เพิ่มเติมเข้ามาไม่ว่าจะเป็น การเพิ่มโน้ต สัญญาณต่าง ๆ จากวาทยากร การแก้ไขโน้ต ท่วงทำนองหรือท่อนเพลง มากกว่าการจำโดยปราศจากการจดบันทึก ซึ่งในการจดบันทึกนั้นนักดนตรีสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบทั้ง การทำสัญลักษณ์ การวงกลมเน้นเครื่องหมายต่าง ๆ หรือการเขียนอธิบายสั้น ๆ จากการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนมีข้อเสนอคือ นักดนตรีควรใช้หรือสร้างเครื่องหมายสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายประกอบกับการใช้สีจากปากกาหรือดินสอสีในการทำเครื่องหมายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความโดดเด่นและเพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทดแทนการเขียนบรรยายหรืออธิบายในโน้ตดนตรี ซึ่งนักดนตรีจะไม่สามารถอ่านรายละเอียดเหล่านั้นได้ทันระหว่างการบรรเลงจริง ดังภาพตัวอย่าง

ภาพที่ 3 โน้ตตัวอย่างการจดบันทึกและทำเครื่องหมายบทเพลงบทเพลง

ที่มา: ถ่ายโดยผู้เขียน, 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

จากภาพที่ 3 เป็นโน้ตบทเพลง “นับหนึ่งให้ถึงฝัน” ส่วนของทอมโบนซึ่งผู้เขียนใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีเรื่อง “เสือ ผีน หมอน ใบ” จะเห็นว่าการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมสัญลักษณ์ต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง ยกตัวอย่างเช่น ผู้เขียนได้จดบันทึกคำว่า “Attacca” ซึ่งมีความหมายว่า “ต่อไปในทันที” ไว้ในส่วนท้ายของบทเพลงที่ 7 ก่อนหน้าบทเพลงนี้และส่วนต้นของบทเพลงนี้ เพื่อเป็นการเตือนว่าในการแสดงจริงวงพิตออร์เคสตราจะบรรเลงบทเพลงที่ 8 ต่อกับบทเพลงที่ 7 ทันที ต่อจากนั้นในท่อนอักษร B มีการตัดโน้ตท่อนนั้นออกไป เนื่องจากเป็นบทสนทนาของนักแสดงโดย ผู้กำกับและวาทยากรมีความเห็นร่วมกันให้ตัดโน้ตของวงออกไป แล้วจึงกลับเข้ามาบรรเลงอีกครั้ง 1 ห้องก่อนเข้าท่อนอักษร C ซึ่งผู้เขียนได้ใช้สัญลักษณ์ “แว่นตา” ซึ่งใช้เพื่อเตือนให้รอดูสัญญาณจากวาทยากรเพื่อบรรเลงให้ตรงจังหวะและทันตามบทละครของการแสดง การทำสัญลักษณ์เพื่อเตือนการเปลี่ยนกุญแจเสียงเป็นอีกประการที่นักดนตรีทุกคนควรให้ความสำคัญ เนื่องจากบทเพลงสำหรับการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีส่วนใหญ่ นั้นมักจะมีการปรับเปลี่ยนกุญแจเสียงอยู่เสมอ เพื่อปรับเปลี่ยนอารมณ์ของบทเพลงให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องและเพื่อให้เหมาะสมกับการขับร้องของนักแสดง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำเครื่องหมายเพื่อเตือนในทุกท่อนที่มีการปรับเปลี่ยนกุญแจเสียงดังภาพตัวอย่างที่มีการปรับเปลี่ยนกุญแจเสียงถึง 3 ครั้ง

ทักษะที่สาม คือ “ควรเป็นนักดนตรีเอนกประสงค์” หรือ “Be Versatile” ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีนั้น นักดนตรีควรจะมีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงเครื่องหลักของตนและควรมีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในตระกูลเดียวกันหรือใกล้เคียงกันด้วย ตัวอย่างเช่น นักทรัมเป็ตควรจะสามารถบรรเลงเครื่องทรัมเป็ตได้ทุกขนาดและทุกคีย์ อาทิ B-Flat, C, E-Flat, ปิกโกโลทรัมเป็ต หรือแม้แต่คอนเน็ตซึ่งเป็นเครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้น ในบางกรณี ผู้แสดงอาจถูกขอให้บรรเลง

เครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ในบางท่อนเพลงเพื่อเสริมแนวทำนองหรือเพิ่มเติมให้การบรรเลงบทเพลงให้มีความเหมาะสมและสมจริงมากยิ่งขึ้น ดังเช่นในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีเรื่อง “เห็นแก่ลูก เดอร์มิลลิกัล” มีการขอให้นักไวโอลินบรรเลงบทเพลง “ลาวดวงเดือน” ด้วยซอฮู้ เพื่อให้สอดคล้องกับบรรยากาศของการแสดงละครซึ่งเป็นละครที่มีเนื้อหาและเรื่องราวซึ่งเกิดขึ้นในช่วงการเปลี่ยนแปลงยุคสมัยหลังการเลิกทาส ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ไปสู่รัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 หรือในการแสดงละครเวทีที่มีชื่อเสียงอย่างมากเรื่อง มิสไซ่ง่อน (Miss Saigon) ประพันธ์โดยโคลอดด์ มิเชล โชนเบิร์ก ในการบรรเลงมีการนำแซกโซโฟนเข้ามามีส่วนร่วมในการบรรเลงประกอบการแสดงในบทเพลง “Last night of the world” ซึ่งในวงพิตออร์เคสตราของการแสดงละครเรื่องนี้ใช้วิธีการจัดเครื่องดนตรีแบบสลับเครื่อง คือ ในการบรรเลงดนตรีนั้นใช้จำนวนนักดนตรีที่จำกัดเพียง 10 ถึง 15 คน แต่ให้นักดนตรีบางเครื่องดนตรีบรรเลงเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ด้วยโดยสำหรับละครเรื่องนี้มีการจัดให้นักคลาริเน็ตสลับเครื่องไปบรรเลงแซกโซโฟนในบทเพลง “Last night of the world” แล้วจึงกลับไปบรรเลงเครื่องหลักของตนในบทเพลงถัดไป

โดยสรุปแล้วการเป็นนักดนตรีที่มีลักษณะเอนกประสงค์นั้นไม่ได้หมายความว่านักดนตรีทุกคนในวงพิตออร์เคสตราจะต้องสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้หลาย ๆ เครื่อง แต่ข้อมูลทั้งหมดเป็นเพียงตัวอย่างเพื่อให้นักดนตรีที่กำลังจะทำหน้าที่เป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีได้ตระหนักถึงความแตกต่างของการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีเพื่อสามารถเรียนรู้และเตรียมความพร้อมเพื่อให้ตนสามารถเป็นนักดนตรีที่ดีและมีความยืดหยุ่นทั้งในด้านของการบรรเลง การเตรียมความพร้อม การเปิดรับความคิดเห็นและประสบการณ์ใหม่ ๆ และการบรรเลงบทเพลงในสไตล์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ประการที่ 3 “อดทนและมีวินัย”

แท้จริงแล้วความอดทนและความมีวินัยนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการทำงานในทุกสายวิชาชีพ ไม่เพียงเฉพาะแต่นักดนตรีเท่านั้น แต่เนื่องจากการบรรเลงดนตรีนั้นถือว่าเป็นวิชาชีพหนึ่งที่ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนและเตรียมความพร้อม ส่งผลให้หลักปฏิบัติเรื่องของความอดทนและความมีวินัยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ถึงขั้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแบ่งระดับความรับผิดชอบ และสามารถชี้แจงประเภทของนักดนตรีว่าเป็นนักดนตรีสมัครเล่นหรือนักดนตรีอาชีพ ซึ่งสำหรับการทำหน้าที่เป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีนั้นยังจะต้องใช้ความอดทนและความมีวินัยเพิ่มเติมยิ่งไปกว่าการเป็นนักดนตรีทั่วไป โดยเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนการฝึกซ้อมการบรรเลงบทเพลง การเตรียมตัวศึกษาเรียนรู้บทเพลงและเนื้อเรื่องของบทละครที่จะต้องบรรเลง การฝึกซ้อมรวมวงก่อนการแสดง จนถึงการแสดงจริง ซึ่งทุกขั้นตอนล้วนอาศัยความอดทนและความมีวินัยของผู้แสดงในทุกขั้นตอนเริ่มจากการฝึกซ้อมก่อนการแสดง โดยทั่วไปการฝึกซ้อมการแสดงละครเวทีมักจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ การฝึกซ้อมการแสดงของนักแสดงและการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรี โดยจะมีการฝึกซ้อมการขับร้องและพูดบทสนทนาของนักแสดงร่วมกับวงพิตออร์เคสตราก่อนการแสดงจริงไม่เกิน 1 หรือ 2 เดือนก่อนการแสดงจริง เนื่องจากวงพิตออร์เคสตราจะต้องรอบทเพลงให้เสร็จสมบูรณ์ทั้งหมดแล้วจึงรวมวงเพื่อทำการฝึกซ้อม

ดังนั้นเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและเวลาในการฝึกซ้อม จะมีการใช้นักเปียโนบรรเลงเพื่อทดแทนวงพิตออร์เคสตราก่อนในช่วงแรก ๆ ของการฝึกซ้อม และเมื่อเริ่มการฝึกซ้อมรวมวงร่วมกับวงพิตออร์เคสตรา วาทยากรจะเริ่มฝึกซ้อมบทเพลงทุกบทเพลง ซึ่งบางครั้งอาจใช้เวลาในการฝึกซ้อม 3 ถึง 4 ชั่วโมงต่อการฝึกซ้อม 1 ครั้ง โดยที่ผ่านมาจากกาการที่ผู้เขียนได้ร่วมเก็บข้อมูลจากการร่วมการแสดงละครเวที 4 เรื่องพบว่า ในการฝึกซ้อมครั้งแรก (First rehearsal) นั้นจะใช้เวลาในการฝึกซ้อมทั้งการบรรเลงดนตรีและการฝึกซ้อม การขับร้องใช้เวลาเฉลี่ย 4 ถึง 5 ชั่วโมง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ความอดทนสูงมากเพราะไม่เพียงใช้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมมานานแล้ว แต่ยังคงต้องบรรเลงบทเพลงหลายรอบเพื่อให้โอกาสแก่นักแสดงในการฝึกการขับร้องอีกด้วย ประกอบกับพื้นฐานด้านดนตรีของนักแสดงนั้นมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งมีทั้งคนที่มีความสามารถด้านดนตรีเป็นอย่างดี สามารถเข้าใจบทเพลงและการขับร้องและนักแสดงที่ไม่มีพื้นฐานด้านดนตรีเลยแม้แต่น้อย ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากกว่าปกติมาก และมักจะส่งผลให้นักดนตรีในวงพิตออร์เคสตราเกิดความอึดอัดและอาจเกิดความรู้สึกเบื่อ เนื่องจากไม่มีความอดทนมากเพียงพอสำหรับการใช้เวลาและไม่มีความเข้าใจนักแสดงที่ขาดทักษะด้านดนตรี

นอกเหนือจากช่วงการฝึกซ้อมก่อนการแสดงแล้ว ความอดทนและมีวินัยก็มีความสำคัญต่อการแสดงจริงอีกด้วย เนื่องจาก ช่วงการแสดงเป็นช่วงระยะเวลาที่ผู้แสดงต้องใช้ทั้งสมาธิและความตั้งใจ ประกอบกับระเบียบปฏิบัติที่พึงปฏิบัติ อาทิ การตรงต่อเวลานัดหมาย การจัดการธุระส่วนตัวให้แล้วเสร็จก่อนการแสดง และการเตรียมความพร้อมส่วนตัว เนื่องจากในการแสดงละครเวทีนั้น ส่วนใหญ่จะใช้ระยะเวลาในการแสดงไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง โดยบางเรื่องอาจใช้ระยะเวลาในการแสดงถึง 3 ชั่วโมงครึ่ง หรืออาจจะ 4 ชั่วโมงโดยไม่มี การหยุดพักครึ่งการแสดง (Intermission) ดังนั้นความอดทนและความมีวินัยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากสำหรับการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที

ประการที่ 4 “ควรมีตัวสำรอง”

การหาตัวสำรองหรือการเตรียมนักดนตรีที่มีความสามารถเข้ามาบรรเลงทดแทนนักดนตรีตัวจริงนั้น อาจจะไม่ใช่ว่าเรื่องที่มีความจำเป็นมากนักสำหรับนักดนตรีในวงดนตรีทั่ว ๆ ไป เนื่องจากระยะเวลาในการแสดงแต่ละครั้งและจำนวนครั้งที่มีการจัดการแสดงนั้นจำกัด ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมากสำหรับการแสดงละครเวทีหนึ่งเรื่อง ซึ่งโดยปกติแล้วการสร้างละครเวทีขึ้นมาหนึ่งเรื่องนั้น ผู้จัดและผู้กำกับย่อมคำนึงถึงงบประมาณที่ใช้ในการลงทุนไม่ต่างจากการสร้างและการถ่ายทำภาพยนตร์ ดังนั้นละครเวทีส่วนใหญ่จะต้องมีการจัดการแสดงขึ้นไม่ต่ำกว่า 2 ถึง 3 ครั้งเป็นอย่างน้อย เพื่อให้รองรับกับจำนวนผู้ชมและการขายบัตรการแสดงให้ตรงตามเป้าหมายและคุ้มค่าของการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยผู้จัดเองหรือเป็นการระดมทุนจากผู้สนับสนุน ซึ่งละครเวทีที่มีชื่อเป็นอย่างมากหลายเรื่องก็ยังคงเปิดการแสดงอย่างต่อเนื่องนับจากวันที่ได้เปิดการแสดงครั้งแรก ตัวอย่างเช่น ละครเวทีเรื่อง “The Phantom of the opera” ยังคงเปิดการแสดงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน นับจากเปิดการแสดงครั้งแรกที่ Her Majesty’s Theatre at West End ตั้งแต่ปี ค.ศ.1986 และ Majestic Theatre at Broadway ตั้งแต่ปี ค.ศ.1988 และยังคงทำการแสดงอยู่จนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้นักแสดงและนักดนตรีหรือแม้แต่มิตรงานย่อมเกิดความเหน็ดเหนื่อยล้าหรืออาจมีความจำเป็นที่จะต้องขอลา

การแสดงในบางรอบเนื่องจากเหตุผลส่วนตัว อาทิ ทำธุระส่วนตัว มีอาการเจ็บป่วยหรือแม่แต่ลาพัก ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การแสดงยังคงสามารถจัดการแสดงต่อไปได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมการเพื่อหา “ตัวสำรอง” (Substitution) ไว้เพื่อทดแทนนักแสดงและนักดนตรีตัวจริงที่ไม่สามารถทำการแสดงได้ในการแสดงรอบนั้น ๆ ดังนั้นการหาตัวสำรองจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดงละครเวทีควรให้ความสำคัญต่อการคัดหานักดนตรีตัวสำรอง เพื่อรักษามาตรฐานของงานการแสดง ทั้งในส่วนของเครื่องดนตรีของตนและในงานทั้งหมด อีกทั้งยังส่งผลต่อความมั่นคงของตำแหน่งงานของตนอีกด้วย

ละครเวทีเรื่อง “สี่แผ่นดิน” ผลิตโดยบริษัทซีเนริโอและอำนวยการสร้างโดย ถกลเกียรติ วีรวรรณ เป็นละครเวทีไทยที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยหลังจากเปิดการแสดงครั้งแรกในวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ถึง 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 รอบ 67 รอบ หลังจากได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีทำให้ทีมงานตัดสินใจเพิ่มรอบการแสดงจนครบ 100 รอบ อีกทั้งในปี พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2560 ทางซีเนริโอ ได้นำละครเรื่องนี้กลับมาแสดงอีกครั้งโดยมีรอบการแสดงรวมกันทั้งหมดเกือบ 130 รอบ ส่งผลให้ในการบริหารจัดการนักแสดงและนักดนตรีจำเป็นที่จะต้องมีการจัดหา “นักแสดงแทน” (Sub Cast) และนักดนตรีสำรองไว้เพื่อสลับปรับเปลี่ยนในการแสดงทั้งหมด ตัวอย่างเช่น บทของตัวละคร “อ้น” ซึ่งแสดงโดย ณัฐ ทีวีเฝงาม มีการใช้นักแสดงตัวสำรองซึ่งแสดงโดย ศรัณยู วินัยพานิช มาช่วยในการแสดงถึง 11 รอบเนื่องจากนักแสดงหลักไม่สามารถมาทำการแสดงได้ ซึ่งได้ถือเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมและเป็นต้นแบบการปฏิบัติสำหรับการแสดงละครเวทีในประเทศไทย โดยเฉพาะในส่วนของนักดนตรีจากการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลพบว่า การหาตัวสำรองของนักดนตรีนั้นเป็นสิ่งที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าและต้องเตรียมการ โดยนักดนตรีหลักจะต้องคัดเลือกนักดนตรีที่มีระดับความสามารถในการบรรเลงเทียบเท่าหรืออยู่ในระดับเดียวกัน โดยควรปรึกษาวาทยกรหรือหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี ซึ่งเป็นหัวหน้างานและผู้รับผิดชอบหลักในการบรรเลงดนตรี หลังจากได้บุคคลที่จะมาทำหน้าที่แทนแล้ว นักดนตรีหลักควรจัดทำสำเนาโน้ตดนตรีอีกหนึ่งชุดเพื่อมอบให้แก่นักดนตรีตัวสำรองได้นำไปทำการฝึกซ้อมส่วนตัว และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ ควรให้นักดนตรีตัวสำรองมาร่วมการฝึกซ้อมรวมวงหรือมาร่วมชมการแสดงโดยให้ที่นั่งในพื้นที่ของวงพิตออร์เคสตราเพื่อทำการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของทั้งการบรรเลงดนตรีและในส่วนของ การแสดงทั้งหมด ยิ่งไปกว่านั้นยังสามารถเปิดโอกาสให้นักดนตรีตัวสำรองได้มีโอกาสในการเรียนรู้บริบทและ สัญญาณต่าง ๆ ที่วาทยากรได้นัดหมายสำหรับการบรรเลงดนตรีทั้งหมดอีกด้วย

ประการที่ 5 “เตรียมพร้อมสำหรับทุกสถานการณ์”

การจัดการแสดงละครเวที 1 เรื่องนั้น จำเป็นต้องอาศัยการจัดการผสมผสานศาสตร์ทางศิลปะหลากหลายแขนงไว้พร้อมกัน ทั้งด้านงานกำกับการแสดง งานเขียนบท การแสดงบนเวที การแสดงดนตรี ทั้งของวงดนตรีและการขับร้อง การออกแบบและการสร้างฉาก แสงและสีของไฟที่ใช้และทีมงานเบื้องหลัง ซึ่งล้วนแต่เป็นการบูรณาการงานศิลป์แทบทุกแขนง ดังเช่น คำกล่าวของ ริชาร์ด วากเนอร์ เคยได้กล่าวเปรียบเทียบกับงานโอเปร่าของเขาว่าเป็น “Gesamtkunstwerk” หรือ “Total work of art” หรือแปลเป็น

ผลงานโอเปร่า ซึ่งเป็นหนึ่งในต้นกำเนิดของละครเวทีในยุคปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่มีความท้าทายต่อการจัดการองค์ประกอบทั้งหมดให้ผสมผสานกันอย่างกลมกลืน ดังนั้นในการแสดงจริงอาจจะเกิดข้อผิดพลาดหรือสิ่งที่เกินความคาดหมายได้ทุกเมื่อ แม้ว่าวาทยกรซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและนำการแสดงร่วมกับนักแสดงและนักดนตรี ทีมงานเบื้องหลังทั้งหมดเกือบ 100 คนจะมีการเตรียมความพร้อมและซ้อมรับมือสิ่งที่ไม่คาดคิดมาแล้วก็ตาม

ในส่วนของนักดนตรีที่ทำหน้าที่บรรเลงดนตรีประกอบการแสดงละครเวที นอกจากความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนแล้ว การเตรียมความพร้อมสำหรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดและข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นจึงเป็นอีกประการที่นักดนตรีในวงพิตออร์เคสตราทุกคนควรคำนึงถึง เพื่อให้การแสดงทั้งหมดสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและสมบูรณ์ที่สุด โดยในปัจจุบันในโรงละครสมัยใหม่หรือมีการปรับปรุงใหม่จะมีการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและสามารถนำมาช่วยวาทยกรและนักดนตรีเครื่องที่สำคัญเช่นกลุ่มเครื่องจังหวะสามารถติดตามหรือมองเห็นการแสดงบนเวทีได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการช่วยเหลือวาทยกรให้สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 4 ภาพภายในออร์เคสตราพิตที่มีการติดตั้งจอร์ับภาพการแสดง

ที่มา: <http://www.matthewjpool.com/tag/pit/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

จากภาพเป็นภาพบรรยากาศภายในออร์เคสตราพิทของวงดนตรีสำหรับการแสดงละครเวที เรื่อง “Wicked” ซึ่งมีการติดตั้งอุปกรณ์จอร์ับภาพการแสดงไว้ เพื่อให้ให้นักดนตรีสามารถติดตามการแสดง ด้านบนเวที โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักดนตรีสามารถบรรเลงบทเพลงได้ตรงตามบทการแสดงและเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับทั้งนักแสดงบนเวทีและนักดนตรีในวงพิทออร์เคสตราอีกด้วย แต่ในการแสดง ละครเวทีในประเทศไทยยังไม่มีโรงละครใดที่นำอุปกรณ์ชนิดมาใช้ในการแสดง ดังนั้นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด ในการแสดงหรือเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้น ส่วนใหญ่มักจะส่งผลให้การแสดงติดขัดหรือไม่สามารถทำ การแสดงไปได้ จากการศึกษาค้นคว้าและเข้าร่วมการแสดงพบว่า หลายครั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการ แสดงนั้น มักเป็นปัญหาทั่วไปที่มักเกิดกับการแสดงทุกประเภท ตัวอย่างเช่น นักแสดงร้องผิดท่อนเพลง ลืมบทสนทนา ดนตรีลืมบรรเลงในท่อนที่ต้องให้สัญญาณแก่นักแสดงหรือปัญหาด้านเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งสามารถ เตรียมการเพื่อรับมือกับข้อผิดพลาดเหล่านี้ได้ โดยผู้แสดงจะต้องมีสมาธิกับการแสดงและจำเป็นที่จะต้อง รับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เชื่อมั่นและเคารพในการทำหน้าที่ซึ่งกันและกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าเกิดเหตุการณ์ ที่นักแสดงลืมส่งสัญญาณหรือลืมบทสนทนา นักดนตรีควรเชื่อในการตัดสินใจของวาทยากรผู้ควบคุม การแสดงซึ่งมักจะให้สัญญาณเข้าท่อนเพลงหรือเข้าบทต่อไปทันที โดยไม่ให้เกิดการติดขัดระหว่างการแสดง หรือในบางครั้งนักดนตรีภายในวงด้วยกันอาจจะต้องช่วยบอกหรือเตือนซึ่งกันและกันในรายละเอียดบางส่วน ที่มีความสำคัญต่อการแสดง ดังเช่น การให้สัญญาณต่อบทการแสดงโดยใช้เสียงเครื่องดนตรี เช่น เสียงเปียโน เสียงกลองหรือเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ซึ่งบางครั้งนักดนตรีอาจลืมบรรเลงโน้ตสัญญาณดังกล่าว เพื่อนร่วมวง อาจจะต้องจดบันทึกเครื่องหมายการให้สัญญาณนั้น ๆ เพื่อจะได้สามารถจดจำและช่วยเตือนซึ่งกันและกัน ระหว่างการแสดง

บทสรุป

นักดนตรีในการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที หรือนักดนตรีในวง “พิทออร์เคสตรา” (Pit Orchestra) นั้นมีความแตกต่างจากการบรรเลงในวงซิมโฟนีออร์เคสตราปกติหรือวงดุริยางค์เครื่องลม ทั่วไปและมีลักษณะพิเศษเฉพาะทั้งในด้านของการเตรียมตัวก่อนการแสดงและในการแสดงจริงซึ่งผู้เขียน ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลจากการร่วมบรรเลงกับวงพิทออร์เคสตราในการแสดงละครเวทีจริง 4 เรื่อง โดยสามารถทำการสรุปเป็นหลักสำคัญสำหรับการทำหน้าที่เป็นนักดนตรีในการบรรเลงประกอบการ แสดงละครเวทีได้ 5 ประการด้วยกัน เพื่อให้ให้นักดนตรีและบุคคลอื่นที่มีความสนใจ สามารถนำไปศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมเพื่อทำหน้าที่เป็นนักดนตรีบรรเลงประกอบการแสดง ไม่ว่าจะเป็นการแสดงละครเวทีหรือการแสดงในรูปแบบอื่น ๆ ที่ใช้การบรรเลงดนตรีสดบรรเลงประกอบ โดยนอกเหนือจากหลักสำคัญ 5 ประการที่ผู้เขียนกล่าวถึงแล้ว อาจมีหลักสำคัญข้ออื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มเติม ได้ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของการแสดง การจัดการด้านดนตรีหรือระดับความสามารถและความเป็นมืออาชีพ ทั้งของนักแสดง นักดนตรีและทีมงานการจัดการแสดงด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2543). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Broadway world. (2017). *How do became a pit musician*. Accessed 15 December 2017. <https://www.broadwayworld.com/board/readmessage.php?thread=1075705>

Matt Beck. (2017). *5 things Matt Beck Has Learned About Playing Keyboards on Broadway*. Accessed 10 February 2018. <https://www.keyboardmag.com/artists/5-things-ive-learned-about-playing-keybaords-on-broadway>

Talk classical. (2015). *Historical Wagner Recordings*. Accessed 8 February 2018. <http://www.talkclassical.com/37401-historical-wagner-recordings-35.html>

Ande Jacobson. (2012). *The role of the pit musician in musical theatre*. Accessed 20 January 2018. <https://agoodreedreview.com/2012/12/24/pit-musicians-commentary/>

Rich Trelease, (2015). *Subbing in a Pit Orchestra – Part 1: Preparing a Sub*. Accessed 15 February 2018. <http://www.chicagotma.com/page3/assets/Subbing%20pt%201.pdf>

Garth Wingfield. (2015). *8 Secrets to Breaking Into Broadway as a Musician*. Accessed 10 January 2018. <https://broadway.showtickets.com/articles/8-secrets-to-breaking-in-to-broadway-as-a-musician/>